

SINIFIN TARİHİNDEN/Astsubay eşlerinin mücadelesi-3

Bu arada, Hava Kuvvetleri'ndeki 73 astsubay, diğer kuvvetlere tayinini istedi. Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Muhsin Batur, bu gelişmeler üzerine 28 Mayıs 1970 günü şöyle bir açıklama yaptı:

"Türk ananesi ve Medeni Kanun'a göre erkek, alenin reisi'dir. Buna ilaveten Hava Kuvvetleri'mizin şerefli üniformasını taşıyan kişiler olarak askerî usul ve adap dahilinde fikir ve dileklerini mertçe ifade imkânları varken, eşlerinin ve çocuklarının himayesine sığınmak bizim camiamızdaki bir kımseye yakışmaz.

"İnsanlar eşittir, fakat askerler eşit değildir. Askerlikte kanunla düzenlenmiş hak ve vebeleri gösterir hiyerarşik bir düzen ve disiplin kuralları vardır. Pankartlarda istenen düzen Türkiye'de değil, Mao'nun Kızıl Çin'inde aranmalıdır...

"Hüsnüniyet ve anlayıştan mahrum ve askerlik

Muhsin Batur: İstenen düzen Kızıl Çin'de

usul ruh ve ananelerinden mahrum olduğuna kanı olduğum bazı teşvikçilerin tesiriyle 73 astsubayımız hava kuvvetlerimizden diğer kuvvetlere geçmek üzere müracaat etmişlerdir... Hava kuvvetlerimizde feragat, şevk ve inanca çalışan ve hizmetlerin yürütülmesinde büyük payı olan astsubay kitlemizin küçük bir kısmını teşkil eden bu müraatçıların ilişkileri derhal kesilerek kendilerinin diğer kuvvetler emrine tayinleri çıkarılmıştır... Askerlik, zorla hak elde etme mesleği değildir."

MİLLİ SAVUNMA BAKANİ ZAM VAAT ETTİ

Olayların devam etme eğilimi göstermesi üzerine, Millî Savunma Bakanı Ahmet Topaloğlu 28 Mayıs 1970 günü, TEMAY Genel Başkanı

Kemay Kerim Kalkan'a bir açıklama gönderdi. Topaloğlu, Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu'nda astsubayların durumu üzerinde durulduğunu, astsubayların tasarıya göre yüzde 35-65 oranında zam alacaklarını belirtti ve protesto yürüyüşlerinin durmasını istedi. Topaloğlu şunları söyledi: "Ordu mensupları katıyen baskı unsuru olamaz, meseleler sokağa dökülerek halledilemez. Bundan hem sizler, hem de astsubaylar büyük ölçüde zarar görür. Bu hareketlere karşı birtakım tedbirlerin alındığını bilmenizi isterim."

YÜRÜYÜŞLER DURMADI

Bu tavra karşı yürüyüşler sürdü. 29 Mayıs 1970 günü Çanakkale, Hadimköy ve Ed-

remit'te astsubay eşleri ve çocukları sessiz yürüyüş düzenleyerek, kanun tasarısını protesto ettiler.

Bin dolayında astsubay eşinin askerî personel kanun tasarısını protesto etmek için 30 Mayıs 1970 günü İzmir'de başlattıkları izinsiz yürüyüşte, toplum polisi yürüyüşçülerin önelerini kesti. Emniyet Müdür Vekili'nin izniyle, yürüyüş Atatürk Anıtı'na kadar devam etti... Toplum polisi, yürüyüşçülerin Atatürk Anıtı'nın önünde dağılmalarını istedi. Ancak çatışma oldu. Emniyet Müdür Vekili'nin barikatı kaldırması üzerine, astsubay eşleri Kona Meydanı'na kadar yürüdüler.

ERZURUM VE ANAMUR

Erzurum'da 30 Mayıs 1970 günü yürüyüşe ise 217 astsubay eşleri katıldı. Yürüyüş,

toplum polisinin kordonu altında gerçekleştirildi. Hükümet Alanı'ndan Atatürk Anıtı'na kadar süren yürüyüşün ardından konuşmalar yapıldı ve yürüyüşçüler dağıldı.

Anamur Hava Radar Mevzi Komutanlığı'na bağlı astsubayların yaklaşık 100'ünün eşi ve Sakarya'da 200 dolayında astsubayın eşi ve halk, askerî personel kanun tasarısını protesto için 2 Haziran 1970 günü bir yürüyüş yaptılar.

"HAKLARIMIZI KULLANIYORUZ"

TEMAY Eskişehir Şubesi Kadın Kolu Başkanı ve Yöneticileri 5 Haziran 1970 günü bir basın toplantısı düzenlediler ve eşlerinin haklarını, Anayasa'nın kendilerine tanıdığı hakları kullanarak savunduklarını söylediler. Yapılan açıklamada şunlar belirtildi:

"Biz kara, hava ve deniz diye ayırım yapmıyoruz. Tüm astsubaylar adına konuşuyoruz. Kanunsuz hiçbir davranışın yanında değiliz. Ancak, bugünkü Anayasamızın tanıdığı özgürlükten yararlanarak eşlerimizin haklarını istemeye devam edeceğiz. Taleplerimiz, kanunların bize tanıdığı en masumane haklardır. Yürüyüşlerimize kimse engel olamayacaktır. Gerekirse, daha kuvvetli eylemlere gireceğiz ve açık hava toplantıları düzenlemek suretiyle haklarımızı almak için sonuna kadar mücadele edeceğiz."

"ANTI-DEMOKRATİK TÜM KANUNLARA..."

"Bizim eylemlerimiz yalnız Askerî Personel Kanunu veya yüzde kırk uçuş tazmi-

Yıldırım KOC

natına karşı yapılan bir tepki değildir. Eylemlerimiz yıllardan beri birikmiş bir sürü dertlerin ve bunların doğurmuş olduğu aile içi huzursuzluğun bir aksiyonudur. Tepkimiz, astsubay olan eşlerimizi yıllardan beri manen ve toplumsal yönden yıpratmış ve halen yürürlükte bulunan anti-demokratik tüm kanunlara karşıdır. Kanun yapıcıların ve parlamenterlerin dert ve dâkierimize yakın ilgi göstereceklerine inanıyoruz."

Eylemler, bazı sorunları çözümlenmesi, 15-16 Haziran olaylarının ardından bazı bölgelerde sıkıyönetim ilan edilmesi ve 12 Mart darbesi ile (geçici olarak) kesildi.

(4) Diğer olaylarla ilişkin bilgiler: Gerçek Ajansı Yurtiçi Haberler Sicil'i'nin çeşitli sayıları ve o tarihlerde astsubay olan Ercan Atmaca'nın anlattıkları.

BİTTİ